UGC Approved Sr. No. 49366

SRJIS

ISSN -2278-8808

IMPACT FACTOR SJIF 2016 6.177

An International Peer Reviewed

Referre Quarter

SCHOLARLY RESEARCH JOURNAL FOR INTERDISCIPLINARY STUDIES

APRIL-JUNE, 2018. VOL. 7, ISSUE -43

EDITOR IN CHIEF : YASHPAL D. NETRAGAONKAR Ph.D

SJIF 2016 = 6.177
ISSN 2278-8808

UGC APPROVED SR. NO. 49366

An International, Peer Reviewed, & Referred Quarterly
Scholarly Research Journal for Interdisciplinary Studies

APRIL- JUNE, 2018, VOL-7 ISSUE-43

Sr. No.	Title & Author (S) Name	Page No
1	**SEAWATER DESALINATION: TECHNOLOGY AND ENVIRONMENTAL ASPECTS IN UTILIZING RENEWABLE ENERGY** *Kazi Fazilat Sultana Javed Waliulla & Miss. Safa Daroge*	1-3
2	**PHARMACOGNOSTICAUTHENTIFCATION OF GENUINE CRUDE DRUG OF ECHINOPS ECHINATUS (ROXB.)** *Umar Khan Karim Khan Pathan, Umesh Pravin Dhuldhaj & Ramjan M Mulani*	4-10
3	**PHYSICO-CHEMICAL PARAMETERS ANALYSIS OF WATER QUALITY OF DRINKING WATER SOURCES OF SHIGHRE VILLAGE OF MURUD TEHSIL DISTRICT- RAIGAD, MAHARASHTRA, INDIA** *Assi. Prof. Sajid F. Shaikh, Dr. Bhagwan V. Jadhav, Sonali Jayswal & Sanket Divekar*	11-17
4	**SURVEY OF DIFFERENT ASPECTS OF GOVERNMENT SCHEMES RELATED TO GIRL CHILD** *Mrs. Jayshri J. Lokhande*	18-24
5	**APPLICATION OF ICT (INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY) IN LIBRARIES** *Mr. Anjum Naeem Dakhwe &Miss. Samiya Hamdule*	25-30
6	**LIBRARY PROVIDES ACDAMIC AS WELL AS SOCIAL REFERNCE SERVICE** *Prof. Muneshwar G. D.*	31-32
7	**WHEEL CHAIR CONTROL USING FLEX SENSOR** *Ass. Prof. Ayesha Penkar& Miss. Madiha Jamadar*	33-36
8	**SURVEY OF ARBUSCULAR MYCORRHIZAL FUNGI ASSOCIATED WITH COLOCASIA** *P. R. Kadlag*	37-38
9	**CONSEQUENCE OF ANNEALING ON STRUCTURAL PROPERTIES OF ZINC SULPHIDE THIN FILMS** *P. A. Chate & S. R. Thakur*	39-40
10	**SIXTH SENSE TECHNOLOGY** *Dr. Sharad S. Phulari, Sonali Prabhakar Pawar & Samina Mistry*	41-47
11	**THE OSI MODEL** *Asst. Prof. Shruti C. Karbhari & Anzalana Khan*	48-53
12	**भारतातील दारिद्रयाची कारणमिमांसा** *प्रा. डॉ. सुभाष रामराव कदम*	54-57
13	**IMPORTANCE OF ICT IN EDUCATION** *Assi. Prof. Aatmja Anant Aglave & Khadija Khatib*	58-60

14	**IMPACT OF GOODS AND SERVICES TAX** *Dr. D. R. Raundal*	61-67
15	**HISTORY OF LIS EDUCATION IN INDIA** *Mr. Anjum Naeem Dakhwe & Miss. Amreen Sarang*	68-72
16	**PRELIMINARY PHYTOCHECMICAL ANALYSIS OF ISODON NILGHERRICUS PLANT** *N. H. Godse & S. P. Jagdale*	73-76
17	**EFFECT OF PARTHENIUMEXTRACTAS HERBICIDE ON SOME ORNAMENTAL AND MEDICINAL PLANTS** *M. D. Shirsath & S. R. Thakur*	77-80
18	**INFANT CRY DETECTION BY SIGNAL ANALYSIS AND FEATURE EXTRACTION** *S. S. Bhosale, V. I. Pujari & R. S. Khedekar*	81-88
19	रायगड जिल्ह्यातील स्वयंसहाय्यता बचत गटएक अभ्यास प्रा . लोहकरे शत्रुघ्न नामदेव व **डॉ . मनिषा कर्णे**	89-99
20	**INTRODUCTION OF MEDICAL GEOGRAPHY** *Dr. Gone Sadanand Hariba & Prof. Shinde Anil Nivrutti*	100-105

ISSN 2278-8808
IMPACT FACTOR SJIF 2016- 6.177

SRJIS, V-7(43), 2018

रायगड जिल्ह्यातील स्वयंसहाय्यता बचत गटएक अभ्यास

प्रा. लोहकरे शत्रुघ्न नामदेव, सहयोगी प्राध्यापक, डॉ. सी. डी. देशमुख वाणिज्य व सी. के. ती. ताम्हाणेकला महाविद्यालय, रोहा - रायगड.
प्रा. डॉ. मनिषा कर्णे, प्राध्यापक, अर्थशास्त्र विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

प्रस्तावनाः

भारतीय अर्थव्यवस्था हीग्रामीण आणि शहरी या दोन भागात विभागलीअसून देशामध्ये शहरी अर्थ व्यवस्थेपेक्षा ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा प्रभाव अधिक राहिला आहे. कारण आजही देशाच्या 70च्या जवळपास भाग हाग्रामीण स्वरूपाचा आहे. तेव्हा या ग्रामीण भागाचा विकास हा अर्थव्यवस्थेचा नीतिचा एक अविभाज्य भाग आहे. देशाच्या स्वातंत्र्यानंतरच्या काळात देशासमोर अनेक समस्या आहेत. त्यातही ग्रामीण दारिद्र्य, वेरोजगारी, गरिबी या सारख्या समस्या मोठया स्वरूपात आहेत आणि हा ग्रामीण अर्थव्यवस्थेच्या आर्थिक विकासातील अडथळा आहे. तेव्हा या समस्या सोडविण्यासाठी तसेचग्रामीण भारतातील आर्थिकदृष्टया कमकुवत वर्गाला विकासाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी स्वात्रंत्र्योत्तर काळात भारतात अनेक योजना, उपक्रम, कार्यक्रम तयार केले जातात आणि ते शासकीय व विगरशासकीय संस्थामार्फत राबविण्यात आहेत. यासर्वामध्ये वंचितांचा विकास हा मुख्य गाभा आहे. आर्थिकदृष्टयाकमकुवत वर्गालास्वावलंवी वनविण्यासाठीतसेच त्यांच्या समस्या सोडविण्यासाठी त्यांचे आर्थिक वसामाजिक सवलीकरण होणे आवश्यक आहे. त्यांना समाजात चांगले स्थान व मानसन्मान मिळवून देण्यासाठी असे अनेक कार्यक्रम आखले पाहिजेत कीज्यात स्वयंसहाय्यता वचत गटांचे स्थान महत्वपूर्ण आहे. स्वयंसहाय्यता बचतगटामुळेआर्थिकदृष्टयाकमकुवत वर्गाचे,वंचितांचे आणि महिलांचे आर्थिक व सामाजिक परिवर्तन होत असून याआधारे भारतीय अर्थव्यवस्थेत एक नवी विचार प्रणाली, नवी व्यवस्था आणि मानसिकता घडविण्यात स्वयंसहय्यता वचत गटांचे योगदान महत्वाचे आहे.

केंद्र शासनाप्रमाणेच महाराष्ट्र शासनाने देखील गरीब लोकांच्या विकाससंबंधी धोरण तयार करूनत्याच्या अंमलवजावणीसाठी अनेक योजना व कार्यक्रम राबविले आहेत. स्वयंसहाय्यता वचत गटांची निर्मिती ही त्यापैकीच एक होय. वचत गट हे वंचितांना आर्थिकदृष्टया सवल वनण्यासाठीचे एक महत्वपूर्ण साधन आहे. यातूनरोजगार व उत्पन्नावरोवरच समाजात आत्मसन्मान गोष्टी बचत गटांच्या माध्यमातून लोक कमवू शकतात. त्यामुळे आर्थिकदृष्टया दुर्वल समाजाच्या आर्थिक व सामाजिक विकासातील स्वयंसहाय्यता बचत